GAZET'A TRANSILVANIEI.

Redactiunea si Administratiunea:
Brasiovu, piati'a mare Nr. 22. — „Gazet'a“ ese: Jol'a si Duminec'a.
Pretiulu abonamentului:
pe unu anu 10 fl., pe siese luni 5 fl., pe trei luni 3 fl. v. a. — Tieri esterne 12 fl. pe unu anu séu 28. franci.

Anulu XLI.

Se prenumera:
la postele c. si r. si pe la dd. corespondenti.
Anunciurile:
un'a serie garmondu 6 cr. si timbru de 30 cr. v. a. pentru fiacare publicare. — Scrisori nefrancate nu se primescu. — Manuscripte nu se retramitu.

Nr. 67. Joi, 5 Septembre|24 Augustu 1878.

Politica orientala austro-ungara.

Brasiovu, 4 Septembre 1878.

Se mira lumea, cumu de s'a potutu, cá cabinetulu vienesu se voiésca a pacificá Bosni'a numai cu doue divisiuni, candu a trebuitu se scie chiaru din relatiunile consulului austriacu dela Seraievo, Vassiciu, publicate in fói'a oficiala de Vien'a, ca poporatiunea acelei tieri, cea mai mare parte inimica ocupatiunei, prepara trupeloru austriace o formidabila resistintia. Nu mai incape indoiéla, ca s'a comisu in casulu de faça o eróre, care a costatu si inca va costá pe armata multe jertfe, dér' erórea acést'a nu s'a comisu din causa, ca monarchi'a nóstra nu ar' fi fostu destulu de bine pregatita militaresce, ci póte pentru aceea, ca comitele Andrásy a datu mai multu crediementu relatiuniloru false ale agentiloru sei slavi decatu asigurariloru omului seu dela Seraievo. Gresiél'a ori catu de mare se fi fostu, s'a potutu prin urmare corege indata si alte divisiuni próspete se afla acuma in Bosni'a spre intarirea trupeloru de ocupatiune.

Monarchi'a nóstra este militaresce destulu de bine pregatita nu numai pentru Bosni'a, ci inca si pentru alte eventualitati mai grave. Nu se póte dice inse totu acést'a in privinti'a politica.

Austro-Ungari'a a fostu trasa in vertejulu actiunei orientale inainte de a fi resolvatu marea problema a egalei indreptatiri din intru, la care esperimentéza necontenitu barbatii de statu austriaci dela 1860 incóce. Amu intratu in Bosni'a pentru de a pacificá poporatiunea de acolo si a-o indrumá pe calea progressului, inainte de a fi ajunsu la o pacificatiune deplinu multiamitóre a interesseloru vitale ale popóreloru din interiorulu monarchiei, inainte de a fi asiguratu de ajunsu fiecareia din multele natiunalitati ale acestui vastu imperiu bunurile civilisatiunei. Acelora, cari au crediutu, ca suprematí'a germano-maghiara, ar' fi celu mai bunu mediulocu pentru pacificarea definitiva a popóreloru monarchiei li se da acuma ocasiune destula de a se convinge chiaru din efectele produse de ocupatiune in timpulu celu scurtu de siese septemani, de candu s'a pusu in lucrare, ca calculatiunea loru a fostu zidita pe nisipu.

Sistemulu domnitoriu, care si-a pusu de scopu intarirea elementului germanu si maghiaru pe contulu celorlalte nu se póte impacá nicidecumu cu nou'a actiune bosniaca. Dupa firea s'a adeverata elu trebuie se paraliseze, ear' nu se favoriseze desvoltarea popóreloru slave si romane din Orientu. In punctulu celu mai de capetenia, vine dér' in conflictu cu recerintiele unei bune politice orientale, care in prim'a linea trebuie se se baseze pe cucerirea simpathieloru poporatiuniloru orientale nicidecumu inse pe puterea braçieloru. Cumu vei castigá inse simpathiele unui omu, candu elu te scie, ca esti inimiculu celu mai inversiunatu alu fratelui seu, care traiesce intr'o casa cu tine? Cumu v'a poté se insufle incredere guvernulu austro-ungaru romaniloru si slaviloru din Orientu in timpu ce in laintrulu monarchiei domnesce o directiune politica, care tinde la sugrumarea individualitatii nationale a romaniloru si slaviloru indigeni?

„Va se ajungemu si noi la sórtea Turciei!“ esclamá deunadile unu diuariu maghiaru. Acést'a temere ar' deveni trista realitate déca monarchi'a nóstra ar' tinde a suprematisá popórele chrestine din Orientu, ale impedecá in desvoltarea loru libera si independenta. In momentulu candu Austro-Ungari'a ar' declará astfeliu resbelu natiunalitatiloru de pe peninsul'a balcanica ea ar' mosteni dela Turci'a sórtea sigura a descompunerei sale. Atunci ar' triumfá Russi'a, ca-ci ea ar' fi considerata si mai departe de tiera slavi, cá liberatóre providentiala, cá protectóre naturala a loru, pe candu tóta ur'a ce au avut'o chrestinii orientali in contra Turciei s'ar' indreptá in contra Austriei.

Nu, missiunea adeverata a monarchiei nóstre in Orientu nu póte fi astfeliu, cumu si-o inchipuiescu diplomatii maghiari. Acést'a se póte vedé mai bine din contradicerea, in care se afla faptulu si decursulu ocupatiunei cu dorintiele aceloru diplomati. Potemu sustiené, si nu fora indreptatire, ca ocupatiunea s'a pusu in lucrare de a dreptulu in contra vointiei suprematistiloru germano-maghiari. Este caracteristicu in adeveru pentru giurstarile nóstre, ca o actiune atatu de grava n'a potutu se fia esecutata, decatu numai in opositiune cu dorintiele espresse ale partideloru dela guvernu.

Monarchi'a nóstra vrendu a-si implini marea missiune in Orientu, trebuie se devina scutulu aperatoriu alu libertatii popóreloru din Orientu. Acést'a inse 'i este cu nepotintia, pe catu timpu grav'a problema a egalei indreptatiri intre popórele din interiorulu seu nu va fi resolvata spre multiamirea tuturoru.

Romanii din Bulgari'a si Dobrogea.

(Corresp. part. a „Gaz. Trans.“)

Silistri'a, 16 Aug. v. 1878.

Cine ar' fi crediutu, ca sórtea chrestiniloru de sub stapanirea turcésca se va ajunga inca a fi invidiata in dilele nóstre? Necredibilulu a devenitu cu tóte acestea o trista realitate celu puçinu in catu privesce sórtea romaniloru din Bulgari'a abia scapati de sub domni'a turcésca. Acesti'a au ajunsu a regreta, ca nu mai sunt sub domni'a pasialeloru. Pe candu pasii turcesci stapaneau Bulgari'a, romanii de aci n'aveau motivu de a se plange atat'a cá acuma sub noulu regimu bulgaro-russu infiintiatu abia de eri alaltaeri.

Nouii guvernanti bulgari imbetati cu totulu de bunatatile ce s'au versatu asupra capeteloru loru, despre cari nu'si potu dá contu, desconsidera totu ce nu este bulgaru si procedu la impartirea dreptatii in modulu celu mai arbitrariu asia, ca nemultiamirea bietiloru romani si turci devine din ce in ce mai mare, incatu calatorindu prin aceste tienuturi pe ori-ce cale si poteca n'audi decatu espressiuni de indignare, ómenii dorindu timpulu trecutu sub a caruia administratiune, ori-catu de pecatósa ar' fi fostu ea, romanulu totusiu erá mai puçinu jicnitu in drepturile si mai puçinu apasatu in atributiunile sale. Acuma dreptate nu mai este, ca-ci ea se practica de functionari bulgari lipsiti de ori-ce cultura si desbracati de totu bunulu simtiu, care inca totu mai caracterisá pe turcu. Ve poteti face o idea despre acesti magistrati déca ve voiu spune, ca presiedintele tribunalului din Silistri'a este unu bulgaru, care in tóta vieati'a s'a n'a fostu decatu unu simplu carciumariu. Turculu, oricatu de despotu ar' fi elu dela fire, avea celu puçinu órecare nobletia de caracteru si era mandru a poté dá gratia s. a.

In Silistri'a, un'a din cetatile vestitului cuadrilateru turcescu si capitala de districtu, cumu sciti, locuiescu cá si in districtu turci, bulgari si romani, cari in parte'si aveau scólele loru. Scól'a romanésca de aci inse nu mai esista astadi, ca-ci bulgarii au prefacut'o intr'unu magazinu de producte remase dela armat'a turcésca candu a parasitu cetatea. Apropiandu-se timpulu de a incepe cursurile atatu professorulu catu si notabilii romani din comuna intervenira cu insistentia pe la autoritati, spre a li se eliberá localulu scólei, dér' tóte remonstrarile si protestarile loru remasera fara efectu. Singur'a loru sperantia este acuma la ministeriulu culteloru din Bucuresci, la care s'au adresatu spre ale mediuloci pe o alta cale eliberarea localului.

Intr'un'a din dilele acestea unu gendarmu bulgaru mergêndu intr'o comuna numita Cuzgun aprópe de Silistri'a si locuita de romani, incepù a maltratá pe primariu (unu romanu), din causa, ca acest'a nu vrú se-i preamble calulu. Dér' inca nici cu acést'a nu fù destulu ci'lu mai duse inca si legatu la unu pichetu din apropiere, pentru cá soldatii bulgari de acolo se 'lu bata mai bine. Primariulu maltratatu astfeliu incercà a cautá satisfactiunea legala pe la auctoritati, fù inse datu afara ori unde se presentà cu reclamatiunea s'a justa. Acum ve poteti imaginá cumu sunt tractati tieranii, déca primariulu, representantele comunei, se tractéza astfeliu. De bietii musulmani nici nu ve mai pomenescu, ca-ci acesti'a déca ar' potea ar' luá campii in totu momentulu.

Cumu sciti, acuma se face recrutare in tóta Bulgari'a, spre a formá o armata de 70 pana la 75 mii ómeni. Si aci faimosii „Tuca na glava“*) se pórta arbitrariu d. e. in Turtucai'a, unu tèrgsioru pe malulu Dunarei in façi'a Oltenitiei din siese sute familii romane au luatu sub drapelu 110 tineri romani, ear' din 28 comune plus 200 familii bulgare din orasiu abia luarà 75 bulgari (nespalati). 'Ei dicu, ca de aceea iau mai multi romani pentru ca acesti'a sunt mai representabili, mai frumosi. Aci au dreptate, ca-ci preamblandu-me prin Silistri'a me dusei si la conacu (prefectura) in curtea caruia se imbracau recrutii. In flanculu dreptu erau arangiati romani totu voinici unulu si unulu, éra bulgarii erau pe lenga ei, cá nesce sterpituri. Adressandu romaniloru recruti puçine cuvinte 'mi respunsera mai toti: Déca trebuie se fimu soldati, apoi amu dori a fi in armat'a romana.

Dupa hotaririle congressului din Berlinu, cumu ve este cunoscutu, cetatea Silistri'a nu apartiene Dobrogei, ci nouei Bulgarie. Frontier'a desemnata in tractatu trece la 10 kilometri din josu de Silistri'a. Inse locuitorii nebulgari din Silistri'a: romani, musulmani, greci si armeni, inca mai nutrescu speranti'a, ca acestu orasiu la stabilirea definitiva a granitiei, va fi alipitu Dobrogei. Ei prepara acuma o adressa colectiva, prin care ceru acést'a fiindu hotariti, ca déca Silistri'a va remané la Bulgari'a, se venda totu ce au si se tréca séu in Dobrogea séu in Romani'a. Bulgarii se vede, ca au simtitu ceea ce se prepara, ca-ci mai deunadi publicara in orasiu unu ordinu, prin care li se intredice locuitoriloru nebulgari vinderea de imobilie.

Tóte cá tóte, unu lucru inse nu 'lu intielegu: de-ce in orasiulu Silistri'a se recrutara numai bulgari, intre cari intrara, cá voluntari si doui romani fara capeteiu? Dece recrutarea se face si in Dobrogea cedata Romaniei, de-ce numai intre Bulgari? Dece guvernulu bulgaru se silesce din resputeri si cu mare zoru a scóte totu felulu de contributiuni din partea Dobrogei? —

Asia stau lucrurile in nou'a Bulgaria. Dér' inca cevasi si mai multu. Incatu potu pretinde a fi bine informatu, bulgarii mai cu influintia isi dau tóta silinti'a a atitià pe poporu in contra ocuparei Dobrogei, formandu bande armate, cari se se opuna armatei romane, candu va voi se ea tiér'a in posessiune. Pe de alta parte romanii, musulmanii, grecii, si totu ce nu este bulgaru se silescu a organisá comitete pentru a aduná bani, cá se fáca armatei romane la intrare o primire din cele mai stralucite. In Chiustengea se dice, ca pentru acestu scopu sunt deja adunati la 50 mii franci. —

Speru ca dintre aceste doue partide, vá esi deocamdata invingetóre cea mai din urma, amica romaniloru si armatei loru. Toti se intreba: óre candu voru veni romanii se ne scape de urgi'a si miseri'a, in care neau bagatu pecatele?

Spiritele atatu de agitate mai fura domolite prin aparenti'a a mai multoru oficieri de statu

---

*) „Tuce na glava“ e o polecra aplicata de romanii de aci bulgariloru sinonimu cu „capu de stuca“ si analogu la „calu verde, serbu cu minte“.

maioru romanu tramisi din Bucuresci prin Dobrogea, spre a luá notitie despre modulu cumu au fostu administrata acést'a tiéra pana astadi si spre a studiá localitatile unde ar' trebui asiediate garnisónele si altele.

Indata ce camerele romane voru transiá formalitatile impuse de constitutiune, trupele romane voru trece in Dobrogi'a si se crede, ca armat'a de ocupatiune va fi compusa din regimentele 7, 5, 4 de linia, batalionulu 1 si alu 4-lea de venatori si regimentulu alu 2-lea de artileria.

Pentru conjunctiunea calei ferate Cernavod'a cu liniile romane asemenea se facu studiele preliminarie din partea unei societati de intreprinderi. Totodata studiéza oficierii de statu maioru si loculu de trecere alu trupeloru peste Dunare.

Divisiunea russa ce se afla actualmente in Silistri'a pléca in Russi'a.

Cu alta ocasiune mai multe. La vedere.

Luptele in Bosni'a.

Pentru cá si cetitorii nostri se 'si póta face o idea despre luptele desperate, strapatiele si periculele estraordinarie, ce au avutu si inca au de a suferí trupele din divisiunea 20 de sub comand'a generalului Szapáry publicamu dupa „Laibacher Tagblatt“ scrisórea unui oficieru din acea divisiune catra tatalu seu. Ea este datata din 18 Augustu a. c. „Din lini'a de bataie cea mai inaintata pe inaltimile de pe tiermulu dreptu alu Bosnei in façia de D o b o y“ si suna asia:

„Scumpalu meu tata! Nu mai credeam, ca-o se-'ti mai potu adressá inca o scrisóre. In 16 dupa ce ti-am fostu adresatu scrisórea din urma amu fostu tramisi din tabera la 11 óre inainte de ameadi, cá ante garda. Line'a, ce era se ocupamu, a fostu cu o dî mai inainte asigurata de catra unu batalionu din regimentulu alu 16-lea. Trup'a acést'a inse fù surprinsa desu de diminétia de o banda de insurgenti si batalionulu nostru — vreo 500 ómeni, — paremisa pentru ca din nefericire adormisera strajile sale, fù parte masacratu, parte luatu la góna. Noi aflaramu pe vandali tocmai candu erau mai ocupati cu teribil'a meseria de a ciungi (mutilá) si de a tai'a bucati pe raniti, prinsi si morti. Dupa o lupta crancena de 2 óre goniramu pe turci din inaltimele, pe cari abia le-au fostu luatu. Ei se asiediara dupa aceea pe inaltimele din façia si indreptara asupra nóstra unu focu omoritoriu. O adeverata plóie de glóntie se versa asupra capeteloru nóstre. Pe lenge acést'a inimicii aveau 3 tunuri, din cari impuscau asupra positiunei nóstre cu obuze fórte voluminóse. Foculu acest'a a duratu pana la órele 9 sér'a si se fini cu nesce urlete infricosiate ale turciloru, de cari resunau vaile. Ceea ce trecuramu cu vederea in fierbintiel'a luptei amu trebuitu se vedemu acuma dupa ce se facù pausa inca totu prea de timpuriu: oper'a unei crudimi din cele mai teribile, cari s'au seversitu vreodatá pe acestu pamentu. Giuru impregiuru eran imprastiate corpuri trunchiate in modulu celu mai barbaru si desbracate de haine. Capetele le luara barbarii cu sine spre a le pune in tiépa pe muntii loru.

Cumu diseiu aceste evenimente s'au petrecutu in 16 l. c. Eri in 17 si astadi avemu repausu; stamu façia 'n façia cu insurgentii la o departare de 1200 pana la 1500 de pasi observandu-ne unii pe altii cu rigóre. Deca amu avé macaru o singura bateria de munte la dispositiune nu sar' poté uitá la noi de pe inaltimele loru cu atata indrasnéla; cu 20 de impuscaturi cu srapnele amu imprastiá pe bestiele acele in tóte venturile; deórece inse nu ne potemu bucurá de possesiunea unei asemenea baterii, infanteri'a trebuie se tiena positiunea pe lenga strapatiele cele mai grele. Dela 16 l. c. incóce ne aflamu in line'a de bataia cea mai inaintata, diu'a trebuie se-o petrecemu in formatiune de bataie si se observamu in continuu pe inimicu; nóptea trebuie se priveghiamu si se luamu mesurile de precautiune cele mai stricte, pentru cá se nu fimu surprinsi de inimicu. In luptele ce le avuramu amu perdutu relativu multi oficieri, pentru ca oficierulu trebuie se premérga soldatulu cu esemplu bunu si atunci acest'a merge dupa elu.

Prea bunulu meu tata! Am puçina sperantia de a ve revedé pe voi, iubitii mei; ca-ci aprópe a trei'a parte din camaradii mei dela regimentu au cadiutu deja. Póte ca mane nu mai traiescu, ca-ci tocmai vediuramu vreo 3000 insurgenti urcandu muntii, in fiecare óra din nópte ne asteptamu a fi atacati. Avemu ordinu strictu de a nu cede in nici unu casu si 'i vomu dá ascultare, déca si noi oficierii amu fi necessitati, a impuscá pe unii séu altii lasi, cari s'ar' retrage si déca amu si trebui se perimu cu totii. Bunulu Dumnedieu se aiba numai indurarea, ca déca astfeliu nu se poté, séu se me loveasca unu glontiu in anima, séu déca voiu fi cumva vulneratu, se am inca atata potere, cá se 'mi potu descarcá insu'mi unu revolveru in capu, cá astfeliu se potu scapá de sórtea ce m'ar' asteptá candu asi cadé viu in manile acestoru ómeni miserabili. Scumpe tata! iubiti frati! Nu ve mahniti prea tare; déca voiu cadé, voiu muri pe campulu de onóre pentru patri'a iubita, de siguru o mórte démna de fiiulu unui tata atatu de bravu! Mai multu cá mórtea ce 'mi sta inainte me face se desperu tacerea ta, prea iubite tata! De candu am calcatu pe pamentulu Bosniei (29 Iuliu) n'am capetatu nici o scire dela tine. Nu sciu cumu ti merge tie scumpe tata, cumu le merge fratiloru mei! — Astadi in 19 abia potu se inchiaiu scrisórea, dupa ce eri am fostu intreruptu. Nóptea, cu esceptiunea urleteloru nebunesci ale insurgentiloru, a fostu liuistita. N'avemu inca nici unu prospectu, cá se fimu inlocuiti de alte trupe scapandu de servitiulu acest'a ostenitoriu. 'Mi pare reu, ca nu potu scrie mai multu, deórece trebuie se stamu totu su cocosiulu trasu si se supraveghiamu neincetatu miscarile nimicului.

Despre sórtea divisiunei 20 de infanteria publica si „Tagespost“ din Graz unu rêndu de scrisori dela 6 pana la 21 Augustu, din cari estragemu urmatóriele:

„6 Augustu. Amu statu trei dile la Samac in tabera, dupa aceea porniramu mai departe spre Gradacac, cu tóte, ca plou'a tare si pamentulu erá tare inmuiatu; aci incepu muntii si drumurile sunt asia incatu trenulu cu provisiunile percurge o distantia de 4 miluri acuma de 5 dile si inca mai are o bucata buna. Adeveratu, ca sunt vreo 600 carre, trase fiecare de cate 10 parechi cai, cari pre lenga acést'a trebuie se fia impinse ici colo si de soldatii nostri, cari abia mai potu stá pe pecióre de osteniti. Alaltaeri séra intraramu in Gracaniçi'a, unde ne simtieamu siguri. Diminétia ne insciintiara deodata cateva femei serbesci, ca turcii voieau se atace taber'a nóstra; noi porniramu spre orasiu si furamu primiti de pe stradele si din ferestrile caseloru turcesci cu impuscaturi. Noi inaintaramu cu baionet'a, luaramu cu assaltu casele si aprinseramu 4 din ele. Nu-si póte nimenea imaginá, cu ce inversiunare se luptau chiaru si femeile si copii in contra nóstra. Avemu unu mortu, 5 raniti, intre cari unu locotenentu; turcii avura vreo 80 morti, 50 raniti si vreo 80 fura prinsi; luaramu si multe arme si munitiune. Dorere inse, ca intre mortii si ranitii turci cea mai mare parte erau betrani, femei si copii. Io singuru am facutu o bravura dubiósa, strapungêndu pe unu turcu de 60 ani, care me atacà cu iataganulu. De eri dela prandiu compani'a nóstra e tramisa érasi cá antegarda; nimicu de mancare; in Gracanici'a e liniste, ca-ci turcii au fugitu de acolo.

T a b e r'a d e l a B o s n'a, i n f a ç i a d e D o b o y 16 Augustu. Trebuie se cunósceti deja sórtea brigadei nóstre. Ceea ce amu avutu se suferimu nu se póte descrie. Dela Gracaniçi'a merseramu spre Tuzla, unde din tóte partile furamu atacati de bande de insurgenti superióre la numeru, impuscaturi de pe tóte inaltimele, cele 1000 carre nu mai poteau inaintá prin defileele cele strimte; nici unu momentu de repausu, fara hrana, diu'a luptandu, nóptea osteniti la straja, totu intr'o plóie de glóntie. Intr'o irritatiune infinita ajunseramu in retragerea nóstra pana la Bosn'a strentiosi, osteniti la culme si avuramu vreo 400 raniti, morti si disparuti fiindu cu totulu numai 8 batalióne. Acuma ne aflamu la Bosn'a in façia de Doboy si asteptamu intariri. Aprovisiunarea e miserabila; de mai maltu de 8 dile n'avemu pane, numai pismete mucedu, n'avemu vinu, ci numai spirtu miserabilu; déca avemu norocu a mai dá de cate ceva platimu pretiuri enorme (unu litru de vinu otietitu costa unu fiorini si mai multu) Se 'ntielege, ca avemu multi bolnavi. Catu ne oprimu undeva se arunca soldatiii, cu tóte ca e caldu teribilu, in tina si ne trebuie multu pana 'i potemu porni mai departe.

A n t e g a r d'a d e l a S p r e c'a 20 Augustu. Turcii in numeru mare au atacatu antegard'a nóstra si amu trebuitu se luamu earasi cu baionet'a positiunile in parte perdute. In acést'a afacere perduramu earasi vreo 200 morti si raniti. Aspectulu fù teribilu, candu reluandu positiunile perdute de regimentulu 26, vediuramu capetele taiate ale soldatiloru nostri. Eri dupa ameadiu ne mai atacara incaodatu insurgentii. Avuramu earasi 50 morti si raniti.

A n t e g a r d'a d e l a S p r o c'a, 21 Augustu. De 2 dile ne dau pace turcii, póte pentru ca ploua neincetatu. Eu sunt singurulu oficieru la compania, ca-ci capitanulu si sublocotenentulu zacu bolnavi de friguri. In regimentu suntemu acuma fórte puçini oficieri, ca-ci 3 sunt raniti si 8 bolnavi. Am primitu deja cevasi intariri, dér', fiindu-ca turcii sunt fórte tari, ne trebuiescu celu puçinu 20,000 ómeni spre a poté inaintá cu succesu.

Cu datulu 31 Aug. sosira urmatóriele sciri din Bosni'a si Herzegovin'a: Dupa o telegrama a L. M. I o v a n o v i c i din Mostar (Herzegovin'a) a ocupatu in 28 Augustu o brigada din divisiunea 18 localitatea Nevesinie fara a intimpina resistintia. Indata s'a procesu la desarmarea poporatiunei din Nevesinie. — O telegrama a L. M. comite S z a p á r y din Doboy (Bosni'a) 31 Aug. spune: Eri la $10^1/_2$ óre a. m. deschisera insurgentii unu focu de artileria din 5 tunuri, la care respunsera indata bateriele nóstre; pana dupa ameadiu la 2 óre au fostu reduse la tacere 4 tunuri turcesci si numai unulu mai continuá foculu din candu in candu. Intre orele 6 si $7^1/_2$ s'a schimbatu focu de pusci. Perderile sunt necunoscute. Perderea totala in luptele dela 15, 16 si 17 Augustu a fostu: 7 soldati morti 4 oficieri si 77 soldati raniti. — La luarea Seraievului in 19 Augustu perdura trupele nóstre cu totulu: unu oficieru si 55 soldati morti, 8 oficieri si 284 soldati raniti si 2 disparuti.

Din S e r a i e v o se anuntia, ca acolo este liniste numai in aparentia, ca in 30 Aug. érasi a impuscatu unu turcu dintr'o feréstra pe unu soldatu de ai nostri. Nóptea e fórte periculosu de a amblá prin stradele strimte ale orasiului. Insurgenti aparu pretutindeni in giurulu orasiului si strica comunicatiunile nóstre telegrafice s. a. Cumu se dice tat'a si unu frate alu fanaticului siefu de insurgenti turcu Hagi Loi'a au fostu impuscati in lupta, soçi'a si unu copilu alu lui inse se afla in Seraievo. Aprovisiunarea trupeloru e fórte defectuósa, trupele nu capetau cate o di intréga de mancare. Intendantulu corpului fù chiamatu la Vien'a spre a se justificá. Caracteristicu pentru scumpetea estraordinaria din Bosni'a e, ca unu chilo de carne se pune erariului in socotéla cu 75 cr. La insurgenti s'au aflatu multe pusci de sistemulu Krnka, pe cari au potutu se le capete numai din Serbi'a. — Prin foile germane se latise faim'a, ca archiducele I o a n u S a l v a t o r u ar' fi cadiutu in lupta contra insurgentiloru. Acést'a scire e falsa, adeveru e numai, ca archiducele s'a bolnavitu in Kizeliak de dissenteria inse nu in modu periculosu. — In spitalulu din Seraievo au moritu pana acuma 35 soldati austriaci greu raniti.

Cuventu de deschidere,

rostitu prin directorulu despartiementului Alimpiu Barboloviciu la ocasiunea adun. gen. a desp. XI alu „Associatiunei transilvane pentru literatur'a romana si cultur'a poporului romanu, tienuta la 16 Iuliu 1876 in comun'a Basesci.

M o t t o: „Latin'a ginte e Regina
Intr'ale lumei ginte mari,
Ea pórta in frunte-o stea divina,
Lucindu prin tempii seculari.
Alecsandri.

Onorata adunare!

Orizonulu limbei romane erá intunecatu prin nuorii cei grei ai furtuneloru seculari, si numai din candu in candu 'si reversá radiele sale preste natiune, cá se aprinda in anim'a aceleia amórea natiunei si schinteia civilisatiunei si a spiritului nationale. Un'a dintre fiicele strabunei ginte latine, natiunea romana, a fostu sguduita intr'atata de furtunele secularie, façi'a ei cea mandra a fostu in asia mesura negrita de plesnele viscóleloru si incretita de siróiele lacrimeloru, suferintieloru secularie, in catu sororile ei nu mai poteau recunósce intr'ensa pe surcéu'a trupinei glorióse a gintei latine. Inse sórele, desi acoperitu de nuori intunecosi, totu sóre remane, si 'si concentrédia in sine radiele lucinte, pentru cá dupa resfirarea nuoriloru impedecatori, cu atatu mai mare stralucire se se reverse peste orizonu. Asia a fostu acoperita si limb'a romana de nuorii desastreloru secularie; inse si sub nuori acoperita totu limb'a unei atari natiuni a remasu, a careia mama strabuna Rom'a antica a condusu destinele lumei prin sciintia si prin braçiu; ea a fostu numai intunecata si impedecata de a'si reversá radiele sale stralucitórie, dér' nici odata n'a apusu de pe orizonulu natiunei romane. Si éta suflandu spiritulu simtiului nationale si strabatendu preste orizonulu natiunei, a resfiratu nuorii cei negrii de pe sórele lucinte alu limbei romane si stralucindu aceea din inaltimea orizonulni preste façi'a natiunei romane, a stersu de pe aceea pét'a cea negra, casiunata prin furtunele secularie, si prin foculu ei divinu a secatu lacrimele asia, catu façi'a ei si-a recastigatu mundrétia-i originala intr'atata, catu representantii sororiloru ei adunati la Montpellier in societatea limbeloru latine, nu numai au recunoscutu intr'ensa pre dulcea loru sora, pre limb'a romana, ci ce e si mai gloriosu pentru limb'a nóstra, premiulu cupei de argintu l'a judecatu autorelui laureatu alu cantecului gintei latine, lui V a s i l i e A l e c s a n d r i si printr'ensulu limbei si natiunei romane. Din dulcéti'a acestei bucurii, cu carea este impluta cup'a limbei si anim'a natiunei nóstre, suntemu fericiti si noi a gustá on. adunare, cá fii ai natiunei romane. Deci nici-odata nu m am simtitu asia de fericitu, asa de voiosu, de candu m'a onoratu increderea iubirei d-vóstre cu directoratulu despartiementului XI alu „Associatiunei transilvane pentru literatur'a romana si cultur'a poporului romanu“, cá si tocma in minutulu acestu solenu, candu am onóre a salutá pe on. adunare in limb'a dulce romanésca, in acea

limba, pe carea au distins'o sororile ei in societatea limbeloru latine cu laurulu invingerei. Inse unu poporu, una natiune, pe ai carei poeti 'i incoronédia cu laurulu invingerei glorióse barbatii celebri ai sciintiei pentru farmeculu dulce alu limbei si sborulu spiritului celu inaltu, e un'a natiune plina de vitalitate si viéti'a; deci si natiunea romana are viétia, are viitoriu; si viitoriulu si'lu va prepara, viéti'a si-o va asecurá singuru prin labore intinsa desvoltanda intru cultivarea limbei sale. Si ce este altu-ceva scopulu associatiunei transilvane, si prin urmare si alu despartiementului nostru, in care suntemu intr'uniti, decatu cultivarea limbei si literaturei romane si a poporului nostru romanu tieranu. Glori'a secerata prin limb'a nóstra romana se ne impulpe spre cultivarea aceleia si a literaturei ei pe tóte terenurile activitatiei si in tóte treptele natiunei nóstre romane. Acésta se si-o recunóscа de datorintia santa preotulu de pe amvonu, invetiatoriulu din scóla, juriscousultulu, industriariulu si plugariulu. — La labóre fratiloru! fiacare se'si implinéscа cu scumpetate chiamarea sa, si facêndu acésta, prin lucru, cultivarea limbei, literaturei si a poporului ne va ajutá Dumnedieulu parintiloru nostri a ajunge la scopulu maretiu, care e prepararea unui viitoriu mai ferice pentru natiunea romana si eternisarea numelui ei in analele popóreloru Europei civilisate. Si prin acestea, invocandu ajutoriulu Spiritului Santu, in numele Tatalui si alu Fiului si Spiritului Santu, am onóre a dechiará siedinti'a de deschisa!

Adress'a catra d. Vas. Alesandri.

la Mircesci.

Domnule!

Laurulu invingerei gloriόse, care l'au seceratu limb'a romana prin penelulu poeticu alu Domniei Tale, in societatea limbeloru latine, acordandu Ti-se premiulu meritatu pentru Canteculu gintei latine, infrumsetiedia si templele Natiunei romane dincóce de Carpati: prin urmare si ale despart. XI. alu asociat. trans. pentru literatur'a romana si cultur'a poporului romanu, pentru care primesce Te rogamu, espressiunea onórei, devotamentului si iubirei nóstre fratiesci, care Ti-le cultivamu si eternisamu pentru totdeauna, dorindu-Te ferbinte nu numai cu braçiele, ci si cu anim'a deschisa, cá se binevoiesci a luá parte la adunarea generala a Asociat. trans. pentru literatur'a romana si cultur'a poporului romanu tienenda in Simleulu-Silvaniei la 4 Aug. a. c. Te rogamu, cá pe unu Mesi'a alu romanismului se veni-Ti in midiuloculu nostru, spre a ve poté sarutá fruntea si manile, care au eternisatu glori'a limbei romane in concertulu natiuniloru gintei latine.

Adunarea despart. XI. alu Asociat. trans. pentru literatur'a romana si cultur'a poporului romanu tienuta in Basesci la 16 Iuliu 1878.

Alimpiu Barboloviciu, presiedinte. — Vasiliu Popu, actuariu.

Marele poetu binevoi a respunde in urmatóriele:

Mircesci, in Iuliu 1878.

Domnule presiedinte!

Cu mare multiamita am primitu epistol'a d-vóstre de invitare la adunarea generala a Asociatiunei transilvane pentru literatur'a romana si cultur'a poporului romanu. Cu o multiamire inca mai viia a'si respunde acelei amicali invitari, déca impregiurarile casnice mi-ar' permite se me departediu in var'a acésta dela Miresci.

Ar' fi o adeverata serbatóre pentru mine, de a me gasi in midiuloculu iubitiloru mei frati romani din Sim'eulu-Silvaniei; inse neputendu a me aflá in persóna acolo la 4 Augustu, gandulu si anim'a mea voru fi la d-vóstra, aducêndu-ve urarile mele cele mai ferbinti pentru prosperitatea marirea si glori'a romanismului!

Primiti, ve rogu, domnule presiedinte, asigurarea simtiriloru mele de cea mai inalta consideratia.

(„Transilvani'a") — V. Alesandri.

Membrii conferentiei electorale din Sibiiu.

(La conferinti'a alegêtoriloru romani din Transilvani'a) tienuta in 8/20 Iuliu a. c. in Sibiiu au luatu parte urmatorii domni: Nicolau Popea din Sibiiu, Nicolau Fratesiu din Sibiiu, Visarionu Romanu din Sibiiu, Dem. Cuntianu din Sibiiu, Iulianu Filipescu din Brasiovu, Demetriu Cuteanu din Sacadate, Zachari'a Boiu din Sibiiu, Ioanu Iancu preotu, Romulu Crainicu preotu din Dobr'a, Demetriu Comsi'a din Sibiiu, Dr. D. P. Barcianu din Sibiiu, Eugenu Brote din Sibiiu, Ioane Buzdugu adm. protopopescu din B.-Dioseni, Alesandru Danciu proprietariu de mine, Atanasiu Usieriu proprietariu din Borgo-Suseni, Dr. N. Maieru prof. sem. din Sibiiu, Georgiu Baritiu, Antoniu Bechnitiu comerciante in Sibiiu, Teodoru Crisianu, Dr. Nicolau Stoi'a, Ioane Popu, Grigorie Mateiu din Sibiiu, Parteniu Cosma din Sibiiu, Ioane Hannia din Sibiiu, Dr. Dem. Racuciu din Sibiiu, N. Strevoiu, M. Lazaru, Almasianu, A. Trombitasiu, Ioanu Romanu jun., Dr. Borcia, Petra Petrescu, Georgiu Brateanu, Popa Radu. Vincentiu Grama din Fagarasiu, Dr. Aureliu Brote, M. Andreica din Campeni, Ioanu Gallu protopopu Abrudu, Absolonu Siarlea din Tiapu, Basiliu Petri din Sibiiu, Dionisiu Chondi adm., eppscu Mediasiu, Ioanu Hentesiu din Ocn'a Sibiiului, Teodoru Petrisioru prof. Blasiu, Gerasimu Candrea advocatu Campeni, Ioanu de Preda advocatu Sibiiu. Dr. Ilarionu Puscariu, Ioanu Drocu adm. prot., Dr. Ios. Hodosiu, Dr. M ga. Ioanu Stoicutia parochu Sescioru, Ioanu Mihu parochu Cacova, Lazaru Negrila invetiatoriu in Sibiiu, Isaia Oprisioru invetiatoriu in Ocn'a, Nicolau Popescu prof. Blasiu, Dr. Nemesiu advocatu, Agay advocatu, Duvlea adv., Nicolau Cristea, I. Predoviciu, Mihailu Iekimu. E. Macellariu, Ioanu Romanu adv., Basiliu Harsianu adv., Paulu Dunc'a cons. gub., Ioane Ratiu, Georgiu Crisianu parochu gr. or. Mediasiu, Nicolau Siustai adv., Corneliu Tobiasu, Moise Toma Sibiiu, Simeonu Popescu Sibiiu, Dr. A. P. Alessi, Naseudu.

Unu ucasu imperatescu.

In urm'a repetiteloru asasinate, ce s'au intemplatu in Russi'a in timpulu din urma, imperatulu Russiei a datu la 22 l. c. st. n. urmatoriulu ucasu imperatescu:

„Casurile de crime politice, cari s'au repetitu in timpulu din urma, casuri de nesubordinare si de opunere contra demnitariloru pusi de regimu si o serie intréga de abusuri, cari au fostu indreptate contra persóneloru din oficiu, ofera in urm'a unei esaminari seriόse cele mai sigure probe despre esistenti'a unei grupe de ómeni cu idei rele, cari, sub influinti'a preceptеloru sociale-democratice si altoru principii nimicitóre, cauta a periclitá esistenti'a statului intregu. Acesti reufacetori despretiuescu necessitatea ori carei ordine sociale, inviolabilitatea proprietatii, santieni'a familiei, pana si credinti'a in Dumnedieu; nu se infióra, candu este vorb'a de ajungerea scopuriloru loru infernale, de nici unu mediulocu, si nimicescu linistea comuna prin esecutarea nerusinata a fapteloru loru scelerate si amenintia siguritatea autoritatiloru puse de regimu, carui'a 'i este impusa sant'a datoria de a protegiá societatea si a se opune acestoru tendintie nimicitóre si criminale. Fenomenele repetite ale acestoru crime estraordinare reclama aplicarea neintardiata a unoru astfeliu de mesuri temporale estraordinare, care se asigure o pedepsire grabnica si aspra faptuitoriloru.

Precumpanindu acestea, amu hotaritu a se predá asemenea crime pe unu restimpu tribunaleloru militaric, cari voru avé se esecute asupra loru pedepsele dictate de codulu penalu militaru, ca in casurile amintite, persóuele, asupra caror'a s'a ridicatu vr'o jalba pentru opunerea cu armele in contra autoritatiloru puse de regimu, séu pentru vre'unu atacu contra sarcineloru militarie si politienesci si in genere contra persóneloru oficiale in implinirea datoriei loru, indata ce aceste crime sunt insoçite de vre'unu omoru séu de o incercare de omoruri, de vr'o rana sau slutire, de vreo lovitura grea séu de vreo taciunare, se se predé spre judecare tribunaleloru militaru si se se aplice asupra loru legile, cari sunt in vigóre pe timpu de resbelu, si pedepsele statorite in art. 279, alu codului penalu militaru, editiunea din 1875. Acésta procedura are se se intindia asupra tuturoru casuriloru, cari n'au fostu predate judecatiei pana astadi. — „Resb."

Diverse.

(Pentru familiele mobilisatiloru.) Soareu'a arangiata de d. I. Padure Duminec'a trecuta la otelulu Nr. 1 din locu a reusitu splendidu si a fostu bine cercetata de unu publicu fórte alesu din tóte natiunalitatile. Domnisiór'a Elen'a Padure, care a esecutatu solurile mentionate in numerulu trecutu a incantatu cu vocea s'a fórte placuta pe toti secerandu aplausele unanime ale auditoriloru. Precumu ni se spune, venitulu curatu alu acestei soarele date in favorulu familieloru reservistiloru chiamati sub stégu se urca la 300 fl. v. a. — Cu ocasiunea serbarei dilei nascerei a principelui de coróna Rudolfu in Alb'a-Iuli'a fù arangiata o soarea cu dantiu in favorulu familieloru reservistiloru, care se afla de presentu in Bosni'a. Succesulu fù stralucitu, ca-ci inclusive ofrand'a principelui de coróna in suma de 50 fl. venitulu curatu fù 456 fl. 82 cr., care venitu s'a si predatu comandantele de fortarétia generalu de brigada de Dobler spre inaintare la loculu destinatiunei. Patronés'a sera'ei a fostu soçia comandantelui de fortarétia, care inse in urm'a unei indispositiuni a generalului fù retienuta a asistá, — si fù representata prin soçia colonelului, dómn'a Bartuska. Petrecerea se inchiaià cu toastele ridicate pentru principele de coróna si patronésa.

(Archiducele Iosifu si colonelulu Candiano Popescu.) „Romanului" i se adreséza din Verciorov'a urmatórea telegrama, cu data de 2 Sept. — Alteti'a S'a imperiale archiducele Iosifu in convorbirea ce a avutu cu d. colonelu Candiano a binevoitu a 'lu invitá, cá se insotiéscа pe A. S. in inspectiunile, ce are se faca trupeloru din Transilvani'a. D. Candiano, neputendu corespunde la acésta gratiósa invitatiune, A. S. a binevoitu a 'lu invitá se inspecteze regimentulu 86 de honvedi, comandatu de. d. colonelu Gheorghevici, si stationatu la Orsiov'a. Astadi dér', la orele 6 diminéti'a acelu regimentu a fostu inspectatu de catra d. colonelu Candiano Popescu.

(Monumentulu lui Simeone Barnutiu) redicatu asupra mormentului seu din comun'a-i natala Bocsi'a romana (in Silvani'a) se va desveli — dupa cumu ne spune „Amiculu Familiei" — cu solemnitate cuvenita in a dou'a Dumineca a lunei Augustu anulu 1879.

(Dr. Svetozaru Mileticі,) care a fostu inchisu pana acumu in inchisórea tribunalului corectionalu dela Bud'a fù transportatu in inchisórea dela Vatiu, spre a 'si luá pedéps'a, la care a fostu judecatu pentru crim'a de inalta tradare.

(O dispositiune laudabila.) Ill. S. episcopulu diecesanu Ioanu Metianu printr'o circulara adressata la tóte oficiele protopresbiteriale si parochiale a luatu dispositiunea cá pentru bisericele parochiale, in cari antemisele din intrebuintiare pórta inscriptiuni slavóne, oficiele parochiale se procure antemise noui cu inscriptiune romana. Episcopulu dice in privinti'a acést'a: „Convingendu-ne cu ocasiunea visitatiuniloru canonice, ca in unele biserici ale diecesei nóstre, antemisele din intrebuintiare pórta inscriptiuni slavóne, urmele timpului de trista memoria, candu dulcea nóstra limba erá scósa din biserica, si acésta fiindu in contradicere cu starea nóstra actuala bisericésca si culturala, noi in sensulu santeloru canóne nu potemu admite in bisericele nóstre intrebuintiarea de lucruri ce dupa natur'a loru stau in contradicere cu caracterulu nationalu alu bisericei nóstre, nici pentru-ca asemenea lucruri ar' poté avé urmari pagubitórie pentru adeverulu istoricu, pe care multi tindu a'lu intunecá chiaru atunci, candu elu lucesce cá lumin'a sórelui". Venitulu din vendiarea antemiseloru vechi a fostu destinatu de Ill. S'a pentru unu institutu nationale de cultura din diecesa. Ill. S'a provocà asemenea in circular'a amintita pe tóte oficiele parochiale, cá la redicarea ori reinouirea de biserici, precumu si pe ori-ce obiectu séu monumentu religiosu, inscriptiunile trebuinciόse se se faca in limb'a romana si cu literele strabune. Aducemu respectuósele nóstre multiamiri Inaltu prea Santiei Sale pentru aceste dispositiuni luate in privinti'a culturei si a artei nationale.

(„Biseric'a si Scóla".)

(Legarea Romaniei cu Dobrogi'a printr'o cale ferata.) Se scie, ca la Sibiiu in Transilvani'a se formase acumu cativa ani, unu comitetu pentru construirea unei linie ferate dela Sibiiu la Pitesci prin Turnu-Rosiu, punctu de frontiera intre Romani'a si Austro-Ungari'a. Ne potendu obtiene atunci concessiunea acestei linie, acestu comitetu a functionatu si pana acumu, urmarindu ace'asi scopu. Lasandu se vede pentru mai tardiu acésta cestiune, acestu comitetu 'si propune astadi a construí si legá printr'o cale ferata, Romani'a cu Dobrogea. D. Ludovicu Zwiedinek, inginerulu-siefu alu acestui comitetu, este acel'a. care a cerutu si a obtienutu dela ministrulu romanu de lucrari publice, permissiunea de a face studiile necessarie, fia dela Bucuresci la Cernavod'a, fia dela Buzeu séu Faurei la Cernavod'a.

(„Amiculu Familiei") fóia bisepte-manara pentru tóte trebuintiele vietiei sociale redactata de d. Nicolae F. Negrutiu din Gherl'a

despre a careia aparitiune amu fostu anunciatu pe publiculu nostru cetitoriu contiene in Nrulu 2 dela 13/27 Augustu urmatórielo materii: „Femei'a“ poesie de V. R. Buticescu „Mum'a Grachiloru“ poesie de Petru Dulfu. „Discussiuni filologice si historice maghiare privitórie la romani 1. Paulu Hunfalvy despre cronic'a lui Sincai“, de Dr. Gregoriu Silasi „Calea fericirei“, noveleta de A. O. Adunarea generala a „Associatiunei transilvane“. Revista. Gacitura de siacu s. a. Dorimu celu mai bunu succesu acestei noue intreprinderi literarie a dlui Negrutiu!

(Averea statului din Basarabi'a romana.) Numerulu proprietatiloru statului romanu din Basarabi'a romana si venitulu loru sunt urmatóriele: 1. In judetiulu Bolgradu statulu are 11 terenuri si unu venitu din pescuitulu chefaliloru. Arend'a anuala a acestoru terenuri si a dreptului de a pescuí chefali se redica la sum'a de lei 74,754, din cari pe periodulu lucratoriu 1875—80 esista actualmente datori'a lei 33,881 bani 25. — 2. In judetiulu Ismailu, statulu are 26 terenuri, unu ecaretu cu séu fora stuparii. Arend'a loru anuala e de lei 129,473, din cari pe periódele lucratórie 1875—80 si 1878—83 esista datoria actualmente lei 28,885 bani 75. — 3. In judetiulu Cahulu, statulu are cinci mosii, doue ecarete si o padure. Arend'a loru anuala e de lei 71,939 bani 48. Remasiti'a pe periodele lucratórie e de lei 38,927 bani 12.

(Paralele austriace in Bosni'a.) In consiliulu ministriloru tienutu in Iuliu s'a discutatu — scrie „E. Bl. — asupra aceea, ca óre nu va fi necesariu, cá in tierile ce sunt de ocupatu se se intrebuintieze numai banii austriaci de metalu. Acést'a idea fù combatuta de vreo cativa membrii ai consiliului, cari au reflectatu la aceea, ca nu numai in partile marginasie ale Serbiei, ci si in un'a din tierile ce sunt de ocupatu circula paralele de chartia austriace. — De-o mai mare popularitate se bucura la bosniaci diecerii (firfiricele de 10 cr.), ca-ci in prim'a linea sunt adeverate monete de argintu si apoi unu dieceriu face chiaru unu piastru turcescu, care circula pe acolo. Chiaru si crucerii nostri de arama voru veni la pretiu in teritoriele ocupate. Unu cruceriu austriacu face tocmai 4 parale turcesci. Lips'a, de firfirici pentru tierile de ocupatiune, este deja mare si vá cresce din dî ce merge in asemenea mesura, in catu in curêndu va trebui se se presente cameреloru cis- si translaitane unu proiectu de lege pentru inmultirea „piastriloru“ austriaci.

(24 talhari tigani) din vestiti'a familia a Catieilesciloru si 2 tierani inculpati de mai multe calcari si jafuiri sunt prinsi si depusi de judele instructoru de pe lenga tribunalulu Vlasc'a. Intre densii se gasesce capulu bandei, Nicolae Buciulica, care era gróz'a judetiului Vlasc'a.

„Monit.“

(Neaplicarea la civilisatiune a indigeniloru din Americ'a.) Tóta poporatiunea Americei, cumu scimu, se reduce la trei classe; 1. Popórele emigrate din Europ'a, alu caroru numeru cresce in modu prodigiosu, dupa datele statistice in numeru de 11 mii pe fiecare anu; 2. Negrii. séu poporatiuni de alta colóre, de origine africana, camu la 4 milióne, din cari cea mai mare parte erau sclavi pana in anii din urma, la resbelulu de succesiune; 3. Sunt poporatiunile indigene, numite Indieni séu piei rosii, alu caroru numeru decresce din anu in anu, atatu prin resbelele cu Europenii, catu si prin bóle si mai alesu prin beuturile spirtuóse introduse de Europeni. Ei numera astadi, ca la trei sute de mii, mare parte din acesti selbatici incepura a se civilisá. Unii din ei au carti si diarie in limb'a loru. Dupa ultimulu reportu adressatu „ministrului Indianiloru“ din statele unite ale Americei, in 1877 se aflau in Americ'a de nordu 278,000 indiani, afara de cei din Alask'a. Din acestia 113 mii pórta vestminte europene, inse taiate si intocmite dupa gustulu selbaticiloru. Pe teritoriulu reservatu se afla 330 scóle cu 437 professori si 11,515 scolari. Acestia au costatu in anulu din urma 337,379 dolari. Numerulu indianiloru, cari sciu citi e de 40,397. Li s'au ziditu mai bine de 22,000 case, inse ei preferu a locui in colibele loru. Ocupatiunea loru sta in cultur'a pamentului si animaleloru de casa si in venatu, care multi din ei ilu preferu agriculturii. Pamenturile nu le cultiva regulatu, ci numai de nevoia si la lungi intervale. Numai in statulu Colorado s'au reservatu indianiloru 12 milióne de pogóne. Din aceste inse cei 3000 de selbatici, cari le ocupa, n'au cultivatu in 1877, de catu 22 pogóne. Indianii tineri, crescuti dupa sistemulu europeanu, candu devinu barbati, arata aceeasi neplacere pentru munca si vieati'a sedentara. „R. L.“

(Noe mii fete de maritatu.) Diarele din Alecsandri'a si Cairu nu potu scrie indestulu despre pomp'a si multimea de ómeni, care a fostu la tergulu (bilciulu) de véra dela Tant'a in Egiptulu de Josu. Acest'a s'a deschisu la inceputulu lunei curente si duréza pana la 11 Septembre st. n. Numerulu visitatoriloru, cari obicinuitu se aduna din tóte partile Orientului, se urca in generalu dela o suta, pana la o suta cincideci mii; dér' anulu curentu acestu numeru este aprópe o jumetate milionu, intre care se afla camu trei sute mi femei. Acestea nu vinu atatu pentru a se bucurá de placerile têrgului, catu mai vertosu pentru a rogá Cerulu se le dé bucuri'a de a fi mame. In Tant'a este ingropatu santulu Mohamedaniloru Sid Ahmed Ef-Bedawt (1191), despre care se spune, ca asia este de puternica in ceru rug'a lui, in catu ori carei femei sterpe ii procura darulu de a fi mama. Eca causa numeróseloru pelegrinage. Dér' acestu tergu mai atrage multimea si din alte cause. Aici se face si negotiu cu sclave, de si pe sub ascunsu. Principii si magnatii din Afric'a Nordica si Centrala, din Asi'a si Turci'a 'si procura de aici odalisce pentru haremurile loru. Chedivulu, care a visitatu si elu têrgulu din acestu anu, a têrguitu multe fete pentru haremulu seu. Sultanii din Marocu si din Zanibaru, beiulu din Tunisu si marele Sierifu din Mec'a au tramisu pe capeteniele eunuciloru loru la acestu tergu pentru acelasi scopu. Numerulu sclaviloru, adusu in anulu acest'a, se dice, ca se urca la noe mii.

Insciintiare.

Inscrierile la scólele romane centrale gr.-or. si anume: la gimnasiu, la scól'a reala de 4 clase si la scól'a comerciale de 3 classe, la cl. IV si V de copile se incepu in 30 Augustu si duréza pana in 5 Septembre st. v. In 6 Sept. se incepu lectiunile regulatu. Parintii, cari dorescu a dá pe copii loru la aceste scóle, sunt poftiti a se presenta cu fii séu fiicele loru in cancelari'a directiunei in dilele de 30, 31 Aug., 1, 2, 3, 4 si 5 Sept. la órele 9—12 a. m. Pe lenga atestatulu scolasticu din anulu ultimu scolarii se fia provediuti cu certificatu de botezu si de altoitu, se depuna didactrulu, care pentru gimn. inf. si scóla reala este 4 fl. v. a., éra pentru gimn. superioru si scól'a comerciala de 8 fl. v. a pe anu. Tacs'a de primire pentru cei ce se intmatriculéza pentru prim'a óra la acestu institutu este 2 fl. Esamenele de primire si de repetitiune se voru tiené in timpulu ficsatu pentru inscriere.

Brasiovu, 22 Augustu 1878 st. v.

Directiunea: St. Iosifu, directoru.

☞ Dela 1-a Septembre st. v. se deschide unu nou abonamentu la „Gazet'a Transilvaniei.“

Pretiulu de prenumeratiune pentru cele patru luni din urma ale anului este 3 fl. 50 cr. v. a.

Nr. 4542/c. f. 1878. 2—3

Publicare de a 2-a licitatiune.

Tribunalulu regescu din Brasiovu cá senatu funduariu in caus'a esecutionale a „Primei bance transilvane“ contra fabricei de chartia c. r. privilegiate din Zernesci pto. 2000 fl. v. a. c. s. c. si in caus'a lui Simeonu Margineanu pto 528 fl. v. a. c. s. c. face cunoscutu, cumu-ca immobiliele, accesoriile, zidirile, masinele si fundulu instructu, apartienetórie acestei fabrici, inscrise in protocolulu funduariu alu comunei Zernesci foi'a Nr. 585 A† Nro. ord. 1—3 si pretiuite cu 120,000 fl. v. a., se voru vinde in diu'a de **10 Octobre 1878** la 10 óre a. m. cá la alu douilea terminu prin licitatiune publica, ce se va tiené la façi'a locului in Zernesci in cancelari'a comunala, sub urmatóriele conditiuni:

1. Pretiulu esclamarii este acela alu estimarii — inse la acést'a a dou'a licitatiune realitatile descrise se voru vinde si sub pretiulu estimarii.

2. Voitorii de a licitá sunt datori a depune la man'a comissariului licitarii unu vadiu de 10% a pretiului de estimare séu in bani gata séu in chartii de statu de valóre egala.

3. Pretiulu cumperarii este de a se solví in restempu de doui ani, computandu-se dela diu'a licitatiunii in 4 rate egale, si anume: rat'a prima socotindu dela diu'a licitarii in 6 luni, a dou'a rata in 12 luni, a trei'a in 18 luni si cea din urma in timpu de 24 luni dimpreuna cu interessele de 60% la subscrisulu tribunalu regescu, cá senatu funduariu. — Vadiulu depusu se va computá in a dou'a rata.

4. Cumperatoriulu va intrá, dupa ajungerea in valóre de dreptu a licitatiunii, in faptic'a possessiune a realitatiloru cumperate si se va introduce numai decatu de catra comissariulu judecatorescu. Cumperatoriulu va fi indatoratu a asigura zidirele luate in posessiune in contra focului. Intabularea dreptului de proprietate se va esoperá numai dupa deplin'a solvire a pretiului de cumperare.

5. Déca cumperatoriulu nu ar. satisface tuturoru conditiuniloru de licitatiune, realitatea venduta la cererea ori-carei dintre partile interessate se va relicitá conformu §-lui 459 alu proc. civile, fiindu responsabilu cumperatoriulu pentru danna si periculu, pe lenga aceea, ca, si va perde vadiulu depusu.

Totdeodata se provóca creditorii ipotecari esterni, cá pentru representarea loru la impartirea pretiului de vendiare se se ingrijésca de unu plenipotentiatu in locu, a carui nume si locuintia se le insinueze ainte de licitatiune, pentru-ca altucumu se voru representá prin denumitulu curatore advocatulu Victoru Popescu.

In fine se provóca toti aceia, cari cugeta a avé vreunu dreptu de proprietate séu prioritate la realitatile, ce se voru licitá, cá incusele loru de reclamare se le substérna, in terminu de 15 dile dela ultim'a publicare a edictului, la acestu senatu funduariu, altcumu neimpedecandu acelea cursulu esecutiunii, voru fi indrumati numai la ceea ce va prisosi din pretiulu de cumperare.

Din siedinti'a tribunalului regescu de Brasiovu cá senatu funduariu,

tienuta in 10 Augustu 1878.

Mály m. p., presiedinte.
Aved m. p.

Cursulu la burs'a de Vien'a

din 4 Septembre st. n. 1878.

5% Rent'a charthia (Metalliques) . . .	61.75	Oblig. rurali ungare .	73.50
5% Rent'a-argintu (imprumutu nationalu) .	63.—	„ „ Banat-Timis.	77.25
		„ „ transilvane .	83 50
		„ „ croato-slav.	76.—
Losurile din 1860 .	111 50	Argintulu in marfuri .	100.10
Actiunile bancei nation.	802.—	Galbini imperatesci .	5.48
„ instit. de creditu	245.—	Napoleond'ori . . .	9.28
Londr'a, 3 luni . .	115.80	Marci 100 imp. germ. .	57.10

Editoru: Iacobu Muresianu.
Redactoru responsabilu: Dr. Aurel Muresianu.
Tipografi'a: Ioane Gött si fiiu Henricu.